

NIKOLAI BARYSHNIKOV

Timo Vihavaiselle

■ Kuulun lehtenne lukijoihin Venäjällä ja haluaisinkin esittää syvän kiitollisuuteni siitä, että Historiallisen Aikakauskirjan No 3/2003 oli omistettu Pietarin kaupungin 300. syntymäpäivälle.

Vaikka lehdestä löytyy monia mielenkiintoisia artikkeleita, yleiskuvan pilaa Timo Vihavaisen pinnallinen ja jopa epäkompetentti kirjoitus. Helpoiten tämän voi huomata artikkelin osasta, jossa Vihavainen puhuu vuosien 1941–44 tapahtumista. Joko tietämättömyyttään tai muusta syystä kirjoittaja vääristelee tietoja, jotka koskevat Suomen osuutta Leningradin piirityksessä. Vihavainen esittää väitteen siitä, että Suomi ei ollut osallinen piiritykseen, eivätkä sotilasjoukot hyökänneet Leningradin suuntaan. Näin ollen niillä ei voinut Vihavaisen mukaan olla aikomuksia toimia yhdessä natsi-Saksan armeijaryhmä Nordin kanssa tai liittyä sen joukkoihin, jotka olivat hyökkäämässä kaupunkiin etelästä.

Tässä minulla ei tietenkään ole mahdollista kiistää Vihavaisen virheellisiä väitteitä. Nevan kaupungin traagisesta ajasta kerrotaan yksityiskohtaisesti teoksessani *Leningradin piiritys ja Suomi 1941–1944*, joka ilmestyi vuonna 2002 venäjäksi ja vuonna 2003 suomeksi. Aiheesta tullaan pian lukemaan ulkomaillakin, koska kirjaa valmistellaan painettavaksi englannin kielellä.

Samalla herättää hämmästyystä se, että Timo Vihavainen vieläkin epäilee sitä tosiasiaa, että Suomen sotajoukot aloittivat hyökkäyksensä Leningradin suuntaan vuonna 1941 tiukasti noudattaen Saksan kehittämää *Barbarossa*-suunnitelmaa ja että kaupunki oli piiritetty niin etelässä kuin pohjoisessakin. Tämä piiritys jatkui aina vuoteen 1944 asti ja aiheutti satojen tuhansien ihmisten kuoleman. Vastuu sen järjestämisestä on sekä Saksan että Suomen sotilasjohdon niskoilla.

Ainoa itsestään selvä asia, jonka tässä yhteydessä voisi mainita, on se, että suo-

malaiset sotilasjoukot eivät jatkaneet hyökkäystä syksyllä 1941, vaan päättivät piiritellä kaupungin. Mutta se, että näin pääsi käymään, ei johtunut Suomen sotilasjohdon erityisasenteesta, vaan objektiivisista syistä. Tällaisia syitä olivat ainakin seuraavat: 1) Syyskuussa 1944 Leningradin läheisyydessä suomalaisjoukot kohtasivat neuvostojoukkojen kovan vastarinnan, joka sai suomalaiset pysähtymään; sitä paitsi jatkossa suomalaisten olisi ollut pakko ylittää Karjalan linnoitealue; 2) Samalla heräsi vakavia epäilyksiä saksalaisjoukkojen mahdollisuudesta jatkossa murtaa kaupungin puolustus eteläsuunnassa; 3) Karkuruustapaukset yleistyivät suomalaisjoukoissa ja jotkut sotilaat suorastaan kieltäytyivät ylittämästä rajaa Karjalan kannaksella sekä ylittämästä Syväri-jokea ja hyökkäämästä syvälle Neuvostoliiton alueelle; 4) Yhdysvallat ja Englanti alkoivat yhä kovemmin vaatia Suomea lopettamaan Neuvostoliittoon kohdistunut aggressio.

Voin vain esittää hämmästykseni siitä, että Timo Vihavaisen, joka on tietääkseni professori, artikkelissa esiintyviä valheita sovelletaan suomalaisessa historiantutkimuksessa. Olipa historia kuinka katkera tahansa, sitä ei tule vääristellä. ■